

Rättsfallssamlingen

DOMSTOLENS DOM (åttonde avdelningen)

den 12 mars 2020*

”Begäran om förhandsavgörande – Social trygghet för migrerande arbetstagare – Förordning (EG) nr 883/2004 – Artikel 5 b – Uppräkning av ålderspensionens procentsats – Beaktande av bidrag som betalats i en annan medlemsstat för omvårdnad av ett barn med funktionsnedsättning – Principen om likställande av omständigheter”

I mål C-769/18,

angående en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 267 FEUF, framställd av Cour de cassation (Högsta domstolen, Frankrike) genom beslut av den 29 november 2018, som inkom till domstolen den 7 december 2018, i målet

Caisse d’assurance retraite et de la santé au travail d’Alsace-Moselle

mot

SJ,

Ministre chargé de la Sécurité sociale,

meddelar

DOMSTOLEN (åttonde avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden L.S. Rossi (referent) samt domarna J. Malenovský och F. Biltgen,

generaladvokat: M. Campos Sánchez-Bordona,

justitiesekreterare: handläggaren C. Strömholm,

efter det skriftliga förfarandet och förhandlingen den 24 oktober 2019,

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

- Caisse d’assurance retraite et de la santé au travail d’Alsace-Moselle, genom J.-J. Gattineau, avocat,
- Frankrikes regering, genom A.-L. Desjonquères, A. Daly, D. Colas, A. Ferrand och R. Coesme, samtliga i egenskap av ombud,
- Tjeckiens regering, genom M. Smolek, J. Pavliš och J. Vlácil, samtliga i egenskap av ombud,
- Tysklands regering, genom D. Klebs, i egenskap av ombud,

* Rättegångsspråk: franska.

– Europeiska kommissionen, genom C. Valero och B.-R. Killmann, båda i egenskap av ombud,
med hänsyn till beslutet, efter att ha hört generaladvokaten, att avgöra målet utan förslag till
avgörande,

följande

Dom

- 1 Begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 883/2004 av den 29 april 2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen (EUT L 166, 2004, s. 1, och rättelse i EUT L 200, 2004, s. 1), i dess lydelse enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 988/2009 av den 16 september 2009 (EUT L 284, 2009, s. 43) (nedan kallad förordning nr 883/2004).
- 2 Begäran har framställts i ett mål mellan å ena sidan Caisse d'assurance retraite et de la santé au travail d'Alsace-Moselle (pensions- och sjukförsäkringskassan för Alsace-Moselle, Frankrike) (nedan kallad Carsat) och å andra sidan SJ och Ministre chargé de la Sécurité sociale (ministern med ansvar för social trygghet) angående beaktandet, vid beräkningen av SJ:s ålderspension, av den ökning av hennes pensionsgrundande arbetsår som hon skulle kunna göra anspråk på för omvårdnad av sitt barn med funktionsnedsättning.

Tillämpliga bestämmelser

Unionsrätt

- 3 I skälen 9 och 12 i förordning nr 883/2004 anges följande:
"(9) Domstolen har vid flera tillfällen yttrat sig om möjligheten till likabehandling av förmåner, inkomster och omständigheter. Denna princip bör uttryckligen antas och utvecklas, samtidigt som innehållet och andan i rättsliga avgöranden efterlevs.
...
(12) Med tanke på proportionaliteten bör man se till att principen om likställande av omständigheter eller händelser inte leder till följder som inte är berättigade objektivt sett eller till att förmåner av samma slag sammanträffar för samma period."
- 4 Enligt artikel 1 z i förordning nr 883/2004 ska begreppet "familjeförmån" förstås som "alla förmåner och kontantförmåner som är avsedda att kompensera för en familjs utgifter, exklusive förskott avseende underhållsstöd till barns vårdnadshavare samt de särskilda bidrag vid barns födelse och vid adoption som anges i bilaga I".
- 5 I artikel 3 i denna förordning, med rubriken "Sakområden", föreskrivs följande:
"1. Denna förordning skall tillämpas på all lagstiftning om de grenar av den sociala tryggheten som rör
a) förmåner vid sjukdom,
...
c) förmåner vid invaliditet,

d) förmåner vid ålderdom,

...

j) familjeförmåner.

...

3. Denna förordning skall också tillämpas på de särskilda icke-avgiftsfinansierade kontantförmåner som omfattas av artikel 70.

...

5. Denna förordning ska inte tillämpas på

a) socialhjälp och medicinsk hjälp, ...

...”

6 I artikel 5 i samma förordning, med rubriken ”Likvärdiga förmåner, inkomster, omständigheter eller händelser” föreskrivs följande:

”Om inte annat följer av denna förordning och med beaktande av de särskilda tillämpningsbestämmelserna skall följande gälla:

a) Om enligt den behöriga medlemsstatens lagstiftning förmånerna från det sociala trygghetssystemet eller andra inkomster har vissa rättsverkningar, skall de relevanta bestämmelserna i den lagstiftningen också tillämpas på motsvarande förmåner som förvärvats enligt en annan medlemsstats lagstiftning, eller på inkomster som förvärvats i en annan medlemsstat.

b) Om enligt den behöriga medlemsstatens lagstiftning rättsverkningar uppstår genom vissa omständigheter eller händelser, skall den medlemsstaten beakta liknande omständigheter eller händelser som inträffar inom en annan medlemsstats territorium som om dessa hade inträffat inom det egna territoriet.”

7 I artikel 9 i förordning nr 883/2004, med rubriken ”Medlemsstaternas förklaringar om denna förordnings tillämpningsområde” föreskrivs följande i punkt 1:

”Medlemsstaterna skall till Europeiska gemenskapernas kommission skriftligen anmäla ... den lagstiftning och de system som avses i artikel 3 ...”

8 Artikel 70.2 i förordningen har följande lydelse:

”Vid tillämpningen av detta kapitel avses med ’särskilda icke-avgiftsfinansierade kontantförmåner’ sådana förmåner

a) som är avsedda att

i) vara tillägg, ersättning eller komplettering för täckande av de risker som omfattas av de socialförsäkringsgrenar som anges i artikel 3.1 och som garanterar de personer som berörs en minimiinkomst med avseende på de ekonomiska och sociala förhållandena i den berörda medlemsstaten, eller

ii) uteslutande ge särskilt skydd för funktionshindrade, vilket är nära förbundet med personens sociala förhållanden i den berörda medlemsstaten,

och

- b) där finansieringen enbart härrör från obligatorisk beskattning avsedd att täcka allmänna offentliga utgifter och villkoren för att tillhandahålla och beräkna förmånerna inte är beroende av någon avgift från förmånstagarens sida; förmåner som utges som tillägg till en avgiftsfinansierad förmån skall emellertid inte anses vara avgiftsfinansierade förmåner endast av detta skäl,

och

- c) som förtecknas i bilaga X.”

- 9 Bilaga X till nämnda förordning har följande lydelse:

”...

TYSKLAND

- a) Minimiinkomst för äldre och för personer med nedsatt intjänandeförmåga enligt kapitel 4 i volym XII i lagen om social trygghet – Sozialgesetzbuch.
- b) Förmåner som ska täcka levnadsomkostnader enligt grundgarantin för arbets sökande, såvida inte kraven när det gäller dessa förmåner är uppfyllda för rätt till ett tillfälligt tillägg efter det att arbetslöshetsförmåner har utgetts (artikel 24.1 i volym II i lagen om social trygghet – Sozialgesetzbuch).

...”

Tysk lagstiftning

- 10 I 35a § i volym VIII i Sozialgesetzbuch (den tyska sociallagen), i dess lydelse vid den tidpunkt som är avgörande för omständigheterna i det nationella målet, med rubriken ”Stöd till integrering av barn och ungdomar med psykiska funktionshinder”, föreskrivs följande:

”(1) Barn och ungdomar med psykiska funktionshinder eller som riskerar att få ett sådant funktionshinder har rätt till integrationsstöd. Detta stöd ges med hänsyn till individuella behov i form av

1. öppenvård,
2. dagverksamhet för barn eller annan blandad verksamhet,
3. genom assistans från lämplig vårdpersonal,
4. dygnet-runt-vård i en specialiserad inrättning eller genom andra särskilda boendeformer.

Vad avser målet och syftet med stödet samt fastställande av omfattad personkrets och av typ av åtgärder regleras detta i 39 § punkt 3 och 40 § i den federala socialhjälp lagen och förordningen om tillämpning av 47 § i denna lag, om de enskilda föreskrifterna för personer med psykiska funktionshinder eller för personer som riskerar att få ett sådant funktionshinder är tillämpliga.

- (2) Om vårdnadstöd samtidigt erbjuds, så ska lämpliga institut, tjänster och personer tas i anspråk, inte endast för att fullgöra skyldigheten att stödja den berördes integration, utan också för att täcka dennes behov. Terapeutiska åtgärder för barn som ännu inte har börjat skolan bör erbjudas i dagverksamhet, och om biståndsbehovet tillåter bör detta ske inom institutioner där både barn med funktionshinder och barn utan funktionshinder vistas.”

Fransk rätt

- 11 I artikel L. 351–4-1 i Code de la sécurité sociale (den franska lagen om social trygghet) föreskrivs följande:

”Försäkrade personer som har vårdsnaden om ett barn som enligt första och andra styckena i artikel L. 541–1, varvid denna vårdsnad ger rätt till bidrag för omvårdnad av barn med funktionsnedsättning samt tillägg eller, i dess ställe, den kompenserande ersättning som föreskrivs i artikel L. 245–1 i lagen om sociala åtgärder och familjer, ska, utan att detta, i förekommande fall, påverkar artikel L. 351–4, ha rätt till uppräknig av sin försäkringsperiod med ett kvartal för varje trettiomånadersperiod, upp till högst åtta kvartal.”

- 12 I artikel L. 541–1 i samma lag föreskrivs följande:

”Varje person som ansvarar för ett barn med funktionsnedsättning har rätt till ett särskilt bidrag, om barnets bestående funktionsnedsättning motsvarar en viss lägsta nivå.

Ytterligare ersättning ska betalas för barn som lider av en särskilt allvarlig funktionsnedsättning som föranleder särskilt höga utgifter eller regelbundet kräver hjälp från en tredje person. Beloppet varierar beroende på de extra utgifter eller den hjälp som behövs.

...”

- 13 Artikel R. 541–1 i lagen har följande lydelse:

”För att artikel L. 541–1 första stycket ska vara tillämplig måste barnets funktionsnedsättning uppgå till minst 80 procent för att vårdsnadshavaren ska ha rätt till bidrag för omvårdnad av barn med funktionsnedsättning.

Graden av funktionsnedsättning ska bedömas enligt den tabell som bifogats dekret nr 93–1216 av den 4 november 1993 om den tabell som gäller för olika bidrag till barn med funktionsnedsättning och om ändring av lagen om familjer och socialt bistånd, lagen om sociala förmåner (andra delen: Dekret från Conseil d'État) och dekret nr 77-1549 av den 31 december 1977.

...”

Målet vid den nationella domstolen och tolkningsfrågorna

- 14 SJ är fransk medborgare och bosatt i Stuttgart (Tyskland). Hon är mor till ett barn med funktionsnedsättning, fött år 1981. Under sitt yrkesliv arbetade hon successivt i Frankrike och i Tyskland som docent.
- 15 Från och med den 10 november 1995 beviljade staden Stuttgart SJ stöd till integrering av barn och ungdomar med psykiska funktionshinder i enlighet med 35a § i volym VIII i den tyska sociallagen (nedan kallat det tyska stödet).
- 16 SJ beviljades den 7 juli 2010 pension från Ministère de l'Éducation nationale med verkan från och med den 1 augusti 2010. SJ begärde den 27 juli 2011 överföring av sina pensionsrättigheter från Deutsche Rentenversicherung Bund (det federala pensionsförsäkringsorganet, Tyskland), som vidarebefordrade denna begäran till Carsat. Denna myndighet beviljade henne ålderspension med verkan från och med den 1 november 2011.

- 17 SJ framställde den 18 mars 2012 till Carsats besvärdsnämnd ett klagomål som rörde dels hennes pensionsdag, dels den omständigheten att det, vid fastställandet av perioder med avgiftsinbetalning och likställda perioder som ska beaktas vid beräkningen av hennes pension, inte tagits hänsyn till hennes rätt till ökning av hennes försäkringsperiod med ett kvartal för varje trettiomånadersperiod av omvårdnad, upp till högst åtta kvartal enligt artikel L. 351-4-1 i den franska lagen om social trygghet, vilken gäller för socialförsäkrade som har stått för omvårdnaden av ett barn under förutsättningar som ger rätt till bidrag för omvårdnad av barn med funktionsnedsättning samt tillägg enligt artikel L. 541-1 i samma lag (nedan kallat pensionstillägget). Detta klagomål föranledde inte någon ändring, varför SJ väckte talan vid franska domstolar med allmän behörighet i mål rörande social trygghet.
- 18 Tribunal des affaires de sécurité sociale de Strasbourg (Socialförsäkringsdomstolen i Strasbourg, Frankrike) avtog SJ:s yrkanden genom dom av den 8 april 2015. Efter överklagande fastställde Cour d'appel de Colmar (Appellationsdomstolen i Colmar, Frankrike), genom dom av den 27 april 2017, den lägre instansens avgörande när det gäller den pensionsdag som fastställts av Carsat, men upphävde nämnda avgörande vad gäller pensionsbeloppet, varvid den kom fram till att SJ:s pension skulle beräknas med hänsyn till det pensionstillägg som föreskrivs i fransk lagstiftning.
- 19 Med stöd av artikel 5 i förordning nr 883/2004 fann Cour d'appel de Colmar (Appellationsdomstolen i Colmar) således att det tyska stödet motsvarade det bidrag för omvårdnad av barn med funktionsnedsättning som föreskrivs i artikel L. 541-1 i den franska lagen om social trygghet (nedan kallat det franska bidraget), varför SJ hade rätt till pensionstillägg. Domstolen i andra instans drog härav slutsatsen att den procentsats som var tillämplig på SJ:s ålderspension skulle höjas med ett belopp motsvarande åtta kvartal av arbete på grund av hennes omvårdnad av sitt barn med funktionsnedsättning.
- 20 Carsat överklagade denna dom till Cour de cassation (Högsta domstolen, Frankrike) och gjorde gällande att Cour d'appel de Colmar (Appellationsdomstolen i Colmar) hade åsidosatt artikel 5 i förordning nr 883/2004 samt artiklarna L. 351-4-1 och L. 541-1 i den franska lagen om social trygghet genom att anse att det tyska stödet och det franska bidraget var likvärdiga, utan att först utreda huruvida SJ:s barns bestående funktionsnedsättning uppgick till minst 80 procent, vilket ger rätt till pensionstillägg. Carsat har hävdatt att den överklagade domen härigenom kan ge upphov till en omvänd diskriminering av socialförsäkringstagare som endast har omfattats av det franska systemet i förhållande till dem som omfattas av systemen för ersättning från andra medlemsstater.
- 21 Den hänskjutande domstolen har i detta avseende understrukit att det franska bidraget, i egenskap av familjeförmån som omfattas av en av grenarna i det franska systemet för social trygghet, omfattas av det materiella tillämpningsområdet för förordning nr 883/2004, medan det tyska stödet förefaller omfattas av systemet för socialt stöd och bistånd, i den mening som avses i artikel 3.5 a i denna förordning, vilket inte omfattas av det materiella tillämpningsområdet för förordning nr 883/2004. Nämnda stöd förekommer inte heller i den förklaring som den tyska regeringen har anmält i enlighet med artikel 9 i nämnda förordning, avseende den tyska lagstiftning som omfattas av förordningens tillämpningsområde.
- 22 Cour de cassation (Högsta domstolen), som var osäker på huruvida det var möjligt att tillämpa förordning nr 883/2004 under omständigheterna i det nationella målet, och huruvida det franska bidraget och det tyska stödet var likvärdiga, beslutade mot denna bakgrund att vilandeförklara målet och ställa följande tolkningsfrågor till domstolen:

”1) Omfattas [det tyska stödet] av det materiella tillämpningsområdet för förordning nr 883/2004?

- 2) Om den första frågan besvaras jakande: Kan [det franska bidraget], å ena sidan, och [det tyska stödet], å andra sidan, anses vara av likvärdig karaktär, i den mening som avses i artikel 5 a i förordning nr 883/2004, mot bakgrund av syftet med artikel L. 351–4-1 i den franska lagen om social trygghet, nämligen att hänsyn ska tas till bördan av att uppfostra ett barn med funktionsnedsättning, vid fastställandet av den försäkringsperiod som ger rätt till ålderspension?”

Prövning av tolkningsfrågorna

Den första frågan

- 23 Den hänskjutande domstolen har ställt den första frågan för att få klarhet i huruvida artikel 3 i förordning nr 883/2004 ska tolkas så, att det tyska stödet utgör en förmån, i den mening som avses i denna bestämmelse, och således omfattas av förordningens materiella tillämpningsområde.
- 24 För att kunna besvara den ställda frågan är det för det första nödvändigt att pröva huruvida detta stöd utgör en social trygghetsförmån, i den mening som avses i artikel 3.1 i denna förordning.
- 25 Domstolen konstaterar inledningsvis att det framgår av de handlingar som ingetts till domstolen att Förbundsrepubliken Tyskland inte har förklarat att den federala lag som reglerar det tyska stödet omfattas av tillämpningsområdet för nämnda förordning. Domstolen har emellertid redan slagit fast att den omständigheten att en medlemsstat, i strid mot vad som föreskrivs i artikel 9 i förordning nr 883/2004, underlåtit att förklara att en viss lag omfattas av denna förordning, inte innebär att den i kraft av själva sakförhållandet (*ipso facto*) utesluts från nämnda förordnings materiella tillämpningsområde (se, för ett liknande resonemang, dom av den 25 juli 2018, A (Stöd till en person med funktionsnedsättning), C-679/16, EU:C:2018:601, punkt 30).
- 26 Enligt domstolens fasta praxis ska nämligen distinktionen mellan de förmåner som omfattas av tillämpningsområdet för nämnda förordning och de förmåner som faller utanför detta område huvudsakligen grundas på varje förmåns grundläggande kännetecken, bland annat dess syfte och villkor för beviljande, och inte på om en förmån kvalificeras som en social trygghetsförmån eller inte i nationell lagstiftning (dom av den 14 mars 2019, Dreyer, C-372/18, EU:C:2019:206, punkt 31 och där angiven rättspraxis).
- 27 En förmån kan således anses vara en social trygghetsförmån om två villkor är uppfyllda, nämligen dels om den beviljas förmånstagaren utan någon individuell och skönsässig bedömning av personliga behov, på grundval av en situation som definieras i lag, dels om den hänför sig till någon av de risker som uttryckligen anges i artikel 3.1 i förordning nr 883/2004 (dom av den 14 mars 2019, Dreyer, C-372/18, EU:C:2019:206, punkt 32 och där angiven rättspraxis). Dessa två villkor är kumulativa, vilket innebär att om det ena av dem inte är uppfyllt, så omfattas den aktuella förmånen inte av denna förordnings tillämpningsområde (dom av den 25 juli 2018, A (Stöd till en person med funktionsnedsättning), C-679/16, EU:C:2018:601, punkt 33).
- 28 När det gäller det första av dessa villkor ska det erinras om att detta villkor är uppfyllt när en förmån beviljas på grundval av objektiva kriterier som, så snart de är uppfyllda, ger rätt till förmånen utan att den behöriga myndigheten kan beakta andra personliga omständigheter. Domstolen har härvidlag slagit fast, vad gäller förmåner som beviljas eller avslås eller för vilka beloppen beräknas med beaktande av förmånstagarens inkomster, att beviljandet av sådana förmåner inte är beroende av en individuell bedömning av den sökandes personliga behov om det rör sig om ett objektiva, i lag definierat kriterium som ger rätt till denna förmån utan att den behöriga myndigheten kan beakta andra personliga omständigheter (dom av den 14 mars 2019, Dreyer, C-372/18, EU:C:2019:206, punkterna 33 och 34 och där angiven rättspraxis).

- 29 Domstolen har dessutom preciserat att för att det ska kunna anses att nämnda villkor inte är uppfyllt, så måste den skönsmässiga aspekten av den bedömning som den behöriga myndigheten gör avseende förmanstagarens personliga behov av en förmån först och främst hänföra sig till rätten till förmånen. Dessa överväganden gäller i tillämpliga delar även avseende den individuella aspekten av den behöriga myndighetens bedömning av förmanstagarens personliga behov av en förmån (se, för ett liknande resonemang, dom av den 14 mars 2019, Dreyer, C-372/18, EU:C:2019:206, punkt 35 och där angiven rättspraxis).
- 30 I förevarande fall framgår det av handlingarna i målet att det tyska stödet inte beviljas på objektiva villkor, såsom till exempel en viss grad eller nivå av funktionsnedsättning.
- 31 Det är dessutom utrett att detta stöd, i enlighet med ordalydelsen i 35a § i den tyska lagen om social trygghet, ges med hänsyn till det mottagande barnets individuella behov, på grundval av den behöriga myndighetens individuella och skönsmässiga bedömning av dessa behov.
- 32 Under dessa omständigheter konstaterar domstolen att det tyska stödet inte uppfyller det första av de två villkor som anges i punkt 27 i förevarande dom.
- 33 Med beaktande av den rättspraxis som det erinras om i samma punkt 27 utgör detta stöd följaktligen inte en social trygghetsförmån, i den mening som avses i artikel 3.1 i förordning nr 883/2004.
- 34 Det ska emellertid erinras om att artikel 3.3 i nämnda förordning utvidgar tillämpningsområdet för denna förordning till att även omfatta de särskilda icke-avgiftsfinansierade kontantförmåner som avses i artikel 70 i förordningen. Under dessa omständigheter ska det för det andra prövas huruvida det tyska stödet utgör en sådan förmån.
- 35 I detta avseende räcker det att påpeka att det framgår av lydelsen i artikel 70.2 c i samma förordning att särskilda icke-avgiftsfinansierade kontantförmåner endast ska förstås som de förmåner som anges i bilaga X till nämnda förordning. Eftersom det tyska stödet inte förekommer i denna bilaga, utgör det inte en sådan förmån.
- 36 Av det anförda följer att den första frågan ska besvaras enligt följande. Artikel 3 i förordning nr 883/2004 ska tolkas så, att det tyska stödet inte utgör en förmån, i den mening som avses i denna bestämmelse, och således inte omfattas av förordningens materiella tillämpningsområde.

Den andra frågan

- 37 Den hänskjutande domstolen har ställt den andra frågan för att – för det fall att den första frågan besvaras jakande – få klarhet i huruvida artikel 5 a i förordning nr 883/2004 ska tolkas så, att det franska och det tyska stödet kan anses utgöra likvärdiga förmåner, i den mening som avses i denna bestämmelse.
- 38 Det ska inledningsvis påpekas att artikel 5 a i förordningen enligt domstolens praxis endast är tillämplig på förmåner som omfattas av förordningens tillämpningsområde (dom av den 21 januari 2016, Vorarlberger Gebietskrankenkasse och Knauer, C-453/14, EU:C:2016:37, punkt 32). Det har emellertid slagits fast i punkt 36 i förevarande dom att det tyska stödet inte utgör en förmån, i den mening som avses i artikel 3 i nämnda förordning, och att det således inte omfattas av förordningens materiella tillämpningsområde. Följaktligen är artikel 5 a i förordning nr 883/2004 inte tillämplig i det nationella målet.
- 39 Enligt det förfarande för samarbete mellan nationella domstolar och EU-domstolen som införts genom artikel 267 FEUF ankommer det emellertid på EU-domstolen att ge den nationella domstolen ett användbart svar, som gör det möjligt för den domstolen att avgöra det mål som den ska pröva. I detta

syfte kan EU-domstolen behöva omformulera de frågor som hänskjutits. EU-domstolen har nämligen till uppgift att tolka samtliga bestämmelser i unionsrätten som behövs för att de nationella domstolarna ska kunna avgöra de mål som är anhängiga vid dem, även om dessa bestämmelser inte är uttryckligen angivna i de frågor som dessa domstolar har ställt (dom av den 13 juni 2019, Moro, C-646/17, EU:C:2019:489, punkt 39 och där angiven rättspraxis).

- 40 Den omständigheten att den hänskjutande domstolen formellt sett har begränsat sina frågor till att avse tolkningen av vissa bestämmelser i unionsrätten utgör således inte hinder för att EU-domstolen tillhandahåller den domstolen alla uppgifter om unionsrättens tolkning som kan vara användbara vid avgörandet av det nationella målet, oberoende av om det har hänvisats därtill i frågorna eller inte. Det ankommer härvidlag på EU-domstolen att, utifrån samtliga uppgifter som den hänskjutande domstolen har lämnat och i synnerhet utifrån skälen i beslutet om hänskjutande, avgöra vilka delar av unionsrätten som behöver tolkas med hänsyn till saken i målet (dom av den 13 juni 2019, Moro, C-646/17, EU:C:2019:489, punkt 40 och där angiven rättspraxis).
- 41 I förevarande fall avser målet vid den nationella domstolen frågan huruvida, vid bedömningen av om en person kan göra anspråk på det pensionstillägg som föreskrivs i den franska lagstiftningen, hänsyn ska tas till de omständigheter som gjorde att det tyska stödet beviljades, det vill säga att en migrerande arbetstagare erhöll detta stöd på grundval av lagstiftningen i värdmedlemsstaten.
- 42 Det ska i detta hänseende understrykas att artikel 5 i förordning nr 883/2004, jämförd med skäl 9 i samma förordning, stadfäster den i rättspraxis fastställda principen om likställande av förmåner, inkomster och faktiska omständigheter, som unionslagstiftaren har velat införa i förordningens text för att denna princip ska utvecklas med iakttagande av innehållet och andan i domstolens avgöranden (se, för ett liknande resonemang, dom av den 5 december 2019, Bocero Torrico och Bode, C-398/18 och C-428/18, EU:C:2019:1050, punkt 29 och där angiven rättspraxis).
- 43 Det är mot denna bakgrund som det i artikel 5 b i förordning nr 883/2004 föreskrivs att om rättsverkningar enligt den behöriga medlemsstatens lagstiftning uppstår genom vissa omständigheter eller händelser, så ska den medlemsstaten beakta liknande omständigheter eller händelser som inträffar inom en annan medlemsstats territorium som om dessa hade inträffat inom det egna territoriet.
- 44 För att den hänskjutande domstolen ska kunna ges ett användbart svar som gör det möjligt för den att avgöra det mål som är anhängigt vid den ska den andra frågan följaktligen förstås så, att den avser frågan huruvida principen om likställande av omständigheter, som stadfästs i artikel 5 b i denna förordning såsom ett särskilt uttryck för den allmänna principen om icke-diskriminering, är tillämplig under sådana omständigheter som dem som är aktuella i det nationella målet.
- 45 För att avgöra om denna princip är tillämplig i förevarande fall ska det prövas huruvida två villkor är uppfyllda, nämligen dels huruvida det pensionstillägg som föreskrivs i artikel L. 351–4–1 i den franska lagen om social trygghet omfattas av tillämpningsområdet för förordning nr 883/2004, dels huruvida den sistnämnda nationella bestämmelsen bygger på att rättsverkningar uppstår genom att vissa omständigheter eller händelser inträffar, i den mening som avses i artikel 5 b i denna förordning.
- 46 Vad gäller det första av dessa villkor konstaterar domstolen, mot bakgrund av den rättspraxis som det erinrats om i punkt 27 i förevarande dom, att pensionstillägget kan anses omfattas av det materiella tillämpningsområdet för nämnda förordning, i egenskap av förmån vid ålderdom, i den mening som avses i artikel 3.1 d i samma förordning.
- 47 Detta tillägg beviljas nämligen förmånstagarna utan någon individuell och skönsmässig bedömning av deras personliga behov på grundval av en situation som definieras i lag, nämligen att de stått för omvårdnaden av ett barn under förutsättningar som ger rätt till det franska bidraget.

- 48 För det andra är syftet med den förmån som är i fråga i målet vid den nationella domstolen, såsom kommissionen har påpekat i sitt skriftliga yttrande, att kompensera för de nackdelar i arbetslivet som personer som stått för omvårdnaden av ett barn med svår funktionsnedsättning kan ha lidit, genom att öka de pensionsgrundande arbetsperioderna i viss proportion till den tid under vilken dessa personer stått för omvårdnaden av detta barn med funktionsnedsättning, varvid detta medför att dessa personers pensionsbelopp ökas. Eftersom denna förmån syftar till att tillförsäkra personer, som lämnar sin anställning då de uppnått en viss ålder och som inte längre är skyldiga att stå till arbetsmarknadens förfogande, medel för deras försörjning, ska den anses utgöra en förmån vid ålderdom, i den mening som avses i artikel 3.1 d i förordning nr 883/2004 (se, för ett liknande resonemang, dom av den 16 september 2015, kommissionen/Slovakien, C-361/13, EU:C:2015:601, punkt 55 och där angiven rättspraxis).
- 49 Vad gäller det andra av de villkor som anges i punkt 45 i förevarande dom ska det påpekas att artikel L. 351–4–1 i den franska lagen om social trygghet, för beviljande av pensionstillägget, inte kräver att det franska bidraget först måste ha erhållits, utan endast att de villkor som uppställs för att erhålla ett sådant bidrag enligt artikel L. 541–1 i samma lag är uppfyllda. I sistnämnda bestämmelse föreskrivs särskilt att för att socialförsäkrade personer som står för omvårdnaden av ett barn med funktionsnedsättning ska kunna erhålla ett sådant pensionstillägg så måste barnets bestående funktionsnedsättning uppgå till en viss nivå. Denna nivå har i artikel R. 541–1 i nämnda lag fastställts till en nivå på minst 80 procent.
- 50 Pensionstillägget beviljas således på grundval av att viss omständighet inträffat, i den mening som avses i artikel 5 b i förordning nr 883/2004, nämligen att barnets bestående funktionsnedsättning uppgår till en viss lägsta nivå. Följaktligen är även det andra villkoret uppfyllt i förevarande fall.
- 51 Härav följer att principen om likställande av omständigheter, som stadfästs i nämnda artikel 5 b, är tillämplig under sådana omständigheter som dem i målet vid den nationella domstolen.
- 52 Vad gäller tillämpningen av denna princip ankommer det på de behöriga franska myndigheterna att kontrollera huruvida det i förevarande fall är styrkt att den omständighet som måste ha inträffat, i den mening som avses i artikel 5 b i förordning nr 883/2004, verkligen har inträffat.
- 53 De behöriga franska myndigheterna ska i detta avseende beakta liknande omständigheter som har inträffat i Tyskland och kan inte, vid bedömningen av det berörda barnets bestående funktionsnedsättning, begränsa sig till de kriterier som föreskrivs för detta ändamål i den tabell som är tillämplig i Frankrike enligt artikel R. 541–1 i den franska lagen om social trygghet.
- 54 Vid bedömningen av huruvida det krav på en viss nivå av bestående funktionsnedsättning hos barnet som enligt denna lag gäller för rätt till pensionstillägg är uppfyllt, kan dessa myndigheter således inte vägra att beakta liknande omständigheter som inträffat i Tyskland, vilka kan styrkas genom olika sorters bevis, däribland rapporter från läkarundersökningar, intyg eller recept avseende vård eller läkemedel.
- 55 Det ska tilläggas att nämnda myndigheter, i enlighet med skäl 12 i förordning nr 883/2004, vid en sådan kontroll även måste iaktta proportionalitetsprincipen genom att bland annat se till att principen om likställande av omständigheter inte ger upphov till objektiva omotiverade resultat.
- 56 Av det anförda följer att den andra frågan ska besvaras på så sätt att artikel 5 i förordning nr 883/2004 ska tolkas enligt följande:
- Det franska bidraget och det tyska stödet kan inte anses utgöra förmåner av motsvarande slag, i den mening som avses i artikel 5 a i denna förordning.

- Principen om likställande av omständigheter, som stadfästs i artikel 5 b i förordning nr 883/2004, är tillämplig under sådana omständigheter som dem som är aktuella i det nationella målet. Det ankommer således på de behöriga franska myndigheterna att avgöra huruvida det i förevarande fall är styrkt att den omständighet som måste ha inträffat verkligen har inträffat, i den mening som avses i artikel 5 b i nämnda förordning. Dessa myndigheter ska härvidlag beakta liknande omständigheter som inträffat i Tyskland som om de hade inträffat inom deras eget territorium.

Rättegångskostnader

- 57 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i det nationella målet utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den hänskjutande domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (åttonde avdelningen) följande:

- 1) **Artikel 3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 883/2004 av den 29 april 2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen, i dess lydelse enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 988/2009 av den 16 september 2009, ska tolkas så, att det stöd till integrering av barn och ungdomar med psykiska funktionshinder som föreskrivs i 35a § i volym VIII i Sozialgesetzbuch (den tyska sociallagen), inte utgör en förmån, i den mening som avses i artikel 3 i förordningen, och således inte omfattas av förordningens materiella tillämpningsområde.**
- 2) **Artikel 5 i förordning nr 883/2004, i dess lydelse enligt förordning 988/2009, ska tolkas enligt följande:**
 - **Det bidrag för omvårdnad av barn med funktionsnedsättning som föreskrivs i artikel L. 541–1 i den franska lagen om social trygghet och det stöd till integrering av barn och ungdomar med psykiska funktionshinder som föreskrivs i 35a § i volym VIII i den tyska sociallagen, kan inte anses utgöra förmåner av motsvarande slag, i den mening som avses i artikel 5 a i denna förordning.**
 - **Principen om likställande av omständigheter, som stadfästs i artikel 5 b i förordning nr 883/2004, är tillämplig under sådana omständigheter som dem som är aktuella i det nationella målet. Det ankommer således på de behöriga franska myndigheterna att avgöra huruvida det i förevarande fall är styrkt att den omständighet som måste ha inträffat verkligen har inträffat, i den mening som avses i denna bestämmelse. Dessa myndigheter ska härvidlag beakta liknande omständigheter som inträffat i Tyskland som om de hade inträffat inom deras eget territorium.**

Underskrifter